

Cena numeru
150.000 mk.

Cena prenumeraty
w Łodzi:
Miesięcznie 4.300.000.
Odnoszenie do domów 200.000
Z przes. poczt.
Miesięcznie 6000.000
za Łodzią egz. 20.000 drożej
Konto P.K.O. 60594.
Należytość pocztowa
opłacona ryczałtem.

XXVII r.
Istnienia

Redakcja i Adm.
w ŁODZI
Al. Kościuszki 41.
TELEFON 28

Redaktor przyjmuje od 3-6 pr
Artykułów i listów anonimowych nie pomieszcza się

Łódź.

ROZWÓJ

DZIENNIK NIEZALEŻNY OD ZADNEJ PARTJI.

Wtorek, dnia 22 kwietnia 1924 r.

Pogrzeb ś. p. Wiktora Czajewskiego.

Zwłoki szermierza o polskość Łodzi spoczęły na cmentarzu miasta, które tak mu było drogie.

Wczoraj o godzinie 5 pop. odbyła się żałobna uroczystość wyprowadzenia zwłok ś. p. redaktora Wiktora Czajewskiego z kaplicy kościoła Św. Krzyża.

Jeszcze na długo przed godziną 5-tą na obszernym dziedzińcu kościoła zebrały się rzesze polskiej inteligencji, cechy ze sztandarami następnie stowarzyszenia katolickie oraz tłumy publiczności. Zjawili się wszyscy ci, którzy hołd chcieli oddać rzetelnej zasłudze dobrego Polaka patrioty.

Po odśpiewaniu egzekwii przez ks. Biskupa Tymieckiego w asystencji duchowieństwa wyniesiono trumnę ze zwłokami ś. p. W. Czajewskiego, poczem wstąpił na trybunę ks. Biskup, który wkrótce i bez ledwiej przemowie przywiódł na pamięć obecnych postać ś. p. zmarłego, kiedy ten przed blisko 30 laty zjawiał się w Łodzi, by słowem i piśmem walczyć o polskość miasta, w którym niepodzielnie władał tylko obce języki — rosyjski i niemiecki. Założony przez nich Dziennik polski „Rozwój” przeznaczony był w pierwszym rzędzie dla robotników, wśród których budził ducha narodowego i katolickiego i pomimo prześladowań ze strony wrogich rządów — moskiewskiego a następnie pruskiego — do trwał do ostatniej chwili na stanowisku.

Po przemowie ks. Biskupa uformował się kondukt. Naprzód szły cechy rzemieślnicze ze sztandarami oraz inne organizacje społeczne, następnie duchowieństwo z ks. Bączkiem, Kanonikiem i proboszczem parafii Św. Krzyża na czele — za trumną rodzina zmarłego oraz liczna publiczność.

W konduktie zauważyliśmy p. Wojewodę Rambońskiego z małżonką, posłów Haraśza i Chądzyńskiego oraz posłankę Ładzińską i t. d.

Wśród pienia pieśni kościelnych żałobnych i dźwięków muzyki zwolna posuwa się kondukt po ul. Piotrkowskiej w kierunku cmentarza, na którym spocząć miały zwłoki zmarłego.

Na cmentarzu pierwszy przemówił ks. Rybus, zaznaczając, iż ś. p. Wiktor Czajewski był tym nieustraszoną bojownikiem idei, którego nie zrażały ni kary ni więzienie i który z równą energią i odwagą borykał się z moskalami za czasów Hurki i Kaznaka, wa jak i za czasów niemieckich z oprawcami Wilhelma.

Zawsze gorący zwolennik ludu pracującego, który stanowiął w Łodzi jedyną warstwę polską nieskażoną obcymi naleciałościami

mi, pracował On nie tylko jako dziennikarz, lecz i jako opiekun i doradca wielu instytucji i stowarzyszeń polskich.

„Doczekałeś się Polski, waleczny szermierzu — pończyl ks. Rybus — niech Ci te drzewa cmentarne szepeją o nieustannym rozwoju wśród polskiej braci tego ziarna, które siałeś i tych idei, które krzewiłeś przez całe twoje pracowite życie!..”

Po ks. Rybusie zabrał głos p. Jagoda, który w krótkich lecz treściwych słowach podnosił zasługi ś. p. zmarłego redaktora specjalnie na niwie robotniczej miasta. Powołane do życia przez Niego za czasów rosyjskich niezłomnie różne towarzystwa i związki grały rolę spójni, łączącej biedne i rozproszone społeczeństwo polskie w jedną organiczną całość. Przez całe życie swoje był On członkiem Rekursy Rzemieślniczej i za zasługi położone dla niej zamianowany został członkiem honorowym. Liczne biedne rzesze niczego więcej dać mu nie mogły i w sercach ich żyje On dotąd jeszcze.

Następnie przemówił dyrektor Towarzystwa „Rozwój” p. Zajaczek, który specjalnie przyjechał na tę uroczystość z Żywca. Mówca zobrazował działalność społeczną Zmarłego zaznaczając, że należy mu się od Łodzi pomnik, jakkolwiek w każdym prawem sercu polskiem ma On już spizowa tablicę zasług, których mu nikt niezapomni.

Na zakończenie zabrał głos redaktor „Kuryera Łódzkiego”, p. mecenas Stypułkowski, który streścił działalność dziennikarską Zmarłego redaktora i podkreślił jego znaczenie dla rozwoju prasy polskiej, w Łodzi.

Mówca zaznaczył, że praca Jego wydała już obfity plon i dzisiaj inni niosą dalej ten sztandar, który wypadł z zmęczonej życiem dłoni dzielnego starego bojownika za sprawę polską.

Wśród zapadających ciemności wieczornych rzesza towarzysząca Zmarłemu na miejsce wiecznego spoczynku pouściła bramy cmentarne.

A tam pozostał przywołany chłodną ziemią Ten, który umarł wprawdzie ciałem, ale którego Duch żyć będzie między nami, aby dodać nam bodźca do dalszej walki o zrealizowanie ideałów, o co ś. p. Zmarły walczył całe życie swoje.

Niech Mu ziemia lekka będzie!

Ukraińców, żydów i Niemców mieszkających w Polsce, aby zjednoczyli się pod sztandarem komunistycznej partii polskiej.

MOSKWA 21 4, (AW) „Prawda” podaje pełny tekst mowy Trockiego wygłoszonej w Tyflisie. Mowa zawiera następujący charakterystyczny ustęp dotyczący Polski. Mówiąc o postępie technicznym wojsk republiki Sowieckiej Trocki oświadczył: Moralnie słyj wypadek wojny przemawiają za nami, oto świeży przykład: niedawno na skutek dobrowolnego porozumienia rozszerzyliśmy granice Sowieckiej Białorusi, przedtem było tam półtora miliona ludności, teraz jest cztery miliony. Wypełniliśmy moralny obowiązek wobec Białorusi. Z punktu widzenia wojskowego równa się to trzem nowym korpusom czerwonej armji. Polska może w ten sposób dowiedzieć się o naszych sekretach i pójść w nasze ślady.

Powyższe oświadczenie Trockiego jest jednym z dowodów antypolskiej polityki Sowieckiej, usiłującej wygrać mniejszości narodowe przeciwko Polsce drogą rozpowszechnienia wieści, iż prawno-polityczne położenie mniejszości w Rosji jest lepsze niż w Polsce.

POMYŚLNA PROGNOZA ROKOWAN POLSKO — FRANCUSKICH.

PARYŻ 21 4, Francuski minister pracy Vincent przyjął delegata polskiego do rokowań emigracyjnych Sokala, oświadczył mu, że on sam i rząd francuski skrupulatnie wypełniają wszystkie zobowiązania, zaciągnięte wobec wychodźców polskich. Minister oświaty Joucnel obiecał całkowite współdziałanie w rostrzygnięciu sprawy szkolnictwa wychodźców. Vincent wyrażał się bardzo pochlebnie o wartości robotników polskich, pracujących przy odbudowie zniszczonych okolic Francji.

OŚWIADCZENIE KANCLERZA

DUESSELDORF 21 4, (PAT) „Düsseldorfer Nachrichten” ogłasza oświadczenie kanclerza Marksa, który zaznaczył, że rząd niemiecki będzie współpracował z rzeczoznawcami przedewszystkiem przez wzgląd na okolicie okupowane.

Kanclerz uważa, że odbudowa ekonomiczna i finansowa Rzeszy jest możliwa przez uchylenie granicy celnej oraz zniesienie zakazu swobodnej komunikacji między terenami okupowanymi i nieokupowanymi.

JESZCZE JEDNO NIEPOROZUMIENIE ZOSTANIE USUNIĘTE.

RZYM 21 4, (PAT) Sprawa uregulowania stosunków włosko — rumuńskich ma być rozstrzygnięta w tych dniach.

W tych dniach wyjeżdża do Rzymu, jako delegat rumuński, Corlatescu.

W tutelszych kołach politycznych przypuszczają, że panująca obustronna dobra wola wpłynie na szybkie uregulowanie spornych kwestyj.

UROCZYSTOŚĆ ZAŁOŻENIA RZYMU.

RZYM 21 4, (PAT) W dniu dzisiejszym miasto obchodzi uroczystość święto pracy oraz założenia Rzymu. Obie te uroczystości zostały połączone od roku zeszłego na jeden dzień. Wszystkie gmachy rządowe, szkolne, Kapitol, wieża milicji wywiesiły sztandary narodowe. Na Placu Collegium Romanum zebrały się organizacje syndykatów faszystowskich i inne organizacje tego stronnictwa, skąd udano się w uroczystym pochodzie na Kapitol, gdzie nastąpiło proklamowanie Mussoliniego honorowym obywatelem Rzymu.

Prowokacyjna polityka antypolska Sowieców.

Lejba Trockij potrzebuje straszyć Polskę czerwonymi korosami

MOSKWA 21 4, (AW) Organ partii komunistycznej Prawda publikuje odezwę trzeciej międzynarodówki do mas pracujących świata. Odezwa zatytułowana jest na-

główkiem: „Pietnujcie katów polskich” i zawiera długą szereg napaści na rząd polski na rzekomy ucisk mniejszości narodowych. Odezwa kończy się wzywaniem do Polaków,

Straszny pożar w Nowym Jorku.

20 strażaków zabitych i 12 ciężko rannych.

PARYŻ 21 4. (PAT) Dzienniki donoszą z Nowego Jorku, że pożar, który wybuchł skutkiem eksplozji, zniszczył jeden z najwięk-

szych budynków miasta. W czasie gaszenia pożaru 20 strażaków zostało zabitych, a 12 ciężko rannych.

Smierć Eleonory Duse.

PITTSBURG 21 4. (PAT) Zmarła tu wybitna artystka dramatyczna Eleonora Duse

Niebywałe powodzenie pożyczki polskiej we Włoszech.

RZYM 21 4. (PAT) Pożyczka polska, subskrypcja której odbywała się jeden dzień,

została pokryta jedenastokrotnie. W ten sposób subskrybenci otrzymali 8 proc. cent sum-

Niemcy w Lidze Narodów.

Starać się o to będzie Mac Donald.

NOWY JORK, 21. (PAT) Mac Donald, przemawiając na zebraniu partji pracy, wyraził zadowolenie, że wszystkie kraje stoją za nim, o ile chodzi o jego koncepcję, iż prowadzenie rzeczoznawców winno być przyjęte w całej rozciągłości.

Mam nadzieję, mówił premier, że doprowadzę do wykonania sprawozdania rzeczoznawców w całej rozciągłości i natychmiast.

Mac Donald stwierdził, że sprawozdanie wskazuje jasno na to, że gdyby jeszcze przez dwa lub trzy lata stosowano taką politykę, jak w okresie ostatnich dwóch lat, to miknęłaby nadzieja na odbudowę Europy i nie byłoby nadziei uregulowania sprawy odzpodowań, bezpieczeństwa i spokoju.

Premjer zaznaczył, że podjęcie wysiłki w pracy, zmierzającej w tym kierunku. Przez dopuszczenie Niemiec do Ligi Narodów uzupełni się skład tej organizacji, o którą chciałby premier oprzeć pokój Europy.

Poruszając sprawy wewnętrznych stosunków w Niemczech, premier uważa, że wzrost ruchu ultranacjonalistycznego w Niemczech jest groźbą i niebezpieczeństwem dla Europy i sprawą godną pożałowania dla Niemiec.

Zdaniem Mac Donalda, polityka so-

juszników w znacznym stopniu odpowiedzialną jest za to podniesienie się nacjonalizmu niemieckiego.

Premjer uważa, że jest rzeczą pilną, aby sojusznicy wysłuchali słów Niemiec. Nawiększym niebezpieczeństwem — zakończył premier, — jakie grozi Europie ze strony Niemiec nie są zbrojenia, lecz niebezpieczeństwo, które tkwi w dziedzinie przemysłu.

PARYŻ 21 4. (PAT) Prezydent banku Rzeszy oświadczył przedstawicielom prasy, że elaborat rzeczoznawców oparty został na finansowych i ekonomicznych zasadach, którym pod żadnym względem nie można nic zarzucić.

Doktorowi Schachtowi wydaje się jednak, że rzeczoznawcy przecenili zdolności płatnicze Niemiec przy ustalaniu sum, które Niemcy mają płacić w pierwszych latach. Dr. Schacht obawia się, że finansowanie dostaw w naturze napotka na trudności na początku, jakkolwiek wszystko zależy od przyszłego ekonomicznego rozwoju Niemiec.

Dalej zaznaczył dr. Schacht, że oświadczenie swe składa bez ukrytych jakichkolwiek myśli, gdyż jest przekonany, że interes Niemiec wymaga bezwzględnego wykonania w lojalny sposób przyjętych zobowiązań. W ku rokowań między Niemcami a ententą nie należy przykładać wagi do szczegółów i należy doprowadzić jeźeli nie do definitywnej u-

nie włączenia jej do rodziny. Pozwolenie nastąpiło a ślub młodej pary odbył się w ubiegłym tygodniu. Nowozaślubiona zerwała ze sceną i zamieszka w zamku rodzinnym pana młodego.

Fenomen geologiczny w prowincji Mo nachil w Hiszpanji przybiera zastraszające rozmiary. Usuwanie ziemi zmieniło charakter okolicy.

W kilku miejscach widać setki drzew oliwnych wywróconych i unicsonych, z korzeniami w powietrzu a gałęzmi zasypanymi ziemią. Mieszkańcy wsi Olla de Torres widzą, jak ich domy zapadają się coraz głębiej i wał. Chata pewnego stróża, która przed trzema dniami przesunęła się o paręset metrów, została następnie przeniesiona przeszło o kilometr i zupełnie wpadła w ziemię.

Panika ogarnęła mieszkańców. Rząd wysłał pomoc do miejscowości zagrożonych, Aeroplany, które unosiły się nad okolicą, dotkniętą katastrofą, widziały olbrzymie rozpadliny i wyrwy, podobne do jam powstałych po wybuchu wielkich dział Pierwsza wyrwa utworzyła się na stoku wzgórza równoległe do wąwozu, potem setki innych, prawie wszystkie w kształcie półksiężyca. Wszystko to stało się w ciągu ostatnich kilku dni. Średnia głębokość tych jam jest od 15—20 me-

trów. Wskutek osuwania się gruntu, rozpadliny zapelniają się, inne się tworzą, wyrastają wzgórza, a płaszczyzny zapadają się w ziemię. Mnóstwo słupów telegraficznych zostało wywróconych i cała linja musi być przeniesiona.

WARSZAWA 21 4. (PAT) Wczorajsze zawody piłki nożnej pomiędzy KS. „Polonia“ a berlińską drużyną „Lückenwalder“ zakończyły się wynikiem 3 do 2, do przerwy 1:1 na korzyść „Lückenwalder“.

Blotnisty i osłizgły po deszczu teren odbił się ujemnie na przebiegu gry. „Polonia“ taktycznie i technicznie okazała się lepszą od przeciwnika, który dzięki ledynie ambitnej grze przechylił zwycięstwo na swoją stronę.

Drugi zapowiadany mecz z powodu deszczu się nie odbył i odłożony został do czwartku.

KRAKÓW 21 4. (AW) Berliner Sportverein — Makabi (4-0) do przerwy (2-0) Vasas Cracovia (3-1) do przerwy 2-1. Cracovia Vasas 0-0 (dugi dzień) Wisła Berliner Sportverein 4-2 (2-0) Jutrzenka II Wisła II 4-0 (1-0)

LWÓW 21 4. (PAT) Dzisiejsze zawody piłki nożnej między „Slovania“ a „Hasmonea“ zakończyły się wynikiem 6 do 1. Do przerwy 1:0. W „Slovanii“ w ataku słynny Bulla oraz na skrzydle znany międzynarodowy gracz Eckel Honorową bramkę dla „Hasmonei“ w ostatniej minucie strzelił Stenemann, dla „Slovanii“ Bulla 3. Ptacek 2. i Listopad 1.

LWÓW 21 4. (PAT) Dzisiejsze zawody piłki nożnej między budapeszteńskim BTC a między mistrzem Polski „Pogonia“ zakończyły się wynikiem 3 do 2 na korzyść „Pogonii“.

LWÓW 21 4. (PAT) Dzisiejsze zawody piłki nożnej pomiędzy BTC. a „Hasmonea“ zakończyły się bardzo zaszczytnym dla „Hasmonei“ wynikiem, a mianowicie 1 do 0 na korzyść BTC. Cała druga połowa gry pod bramką „Hasmonei“.

LWÓW 21 4. (PAT) Dzisiejsze zawody pomiędzy „Slovania“ i „Pogonia“ zakończyły się wynikiem 2 do 2. do przerwy 1 do 0.

Kaleidoskop światowy.

Nagroda za bezinteresowność. — Katastrofa geologiczna w Hiszpanji. — Niezwykły sposób utrzymania.

Młodziąna śpiewaczka operetki londyńskiej, panna Liliana Smith, cieszyła się do ostatnich czasów gorącą sympatją młodych bywalców teatru z pomiędzy wybitnych sfer towarzyskich. W r. z. 28 lutego panowie ci na wieść o dniu jej urodzin, pospieszyli z najrozmaitszymi, kosztownymi podarunkami. Artystka podziękowała za dowody pamięci lecz prezentów nie przyjęła, składając dowody, pamięci lecz prezentów nie przyjęła, składając dowody, iż urodziła się 29 lutego a więc urodziny obchodzi tylko w latach przestępnych. Ta niepraktykowana w sferach bezinteresowność, zastanowiła młodego porucznika Leslie Herberta of Blackburn, syna znanego szkockiego prawnika i „pierwszego kuzyna księstwa York. Badając pochodzenie panny Smith, dowiedział się, że jest córką skromnego lecz uczciwego kupca w jednym z miasteczek pod Londynem oraz że moralność jej jest nieposzlakowana. Porucznik oświadczył się o rękę Liliany a zyskawszy jej względy, wystąpił do księstwa York o pozwole-

nie włączenia jej do rodziny. Pozwolenie nastąpiło a ślub młodej pary odbył się w ubiegłym tygodniu. Nowozaślubiona zerwała ze sceną i zamieszka w zamku rodzinnym pana młodego.

Mieście Detroit stanie Michigan, policja zatrzymała francuza, 30-letniego Edwarda Neault'a, podejrzewając go o włóczęgostwo i próżniarstwo. W komisariacie N. wydobył z kieszeni banknot 50-dolarowy jako dowód iż mając pieniądze, nie potrzebuje być włóczęgą Zapytany o pochodzenie banknotu oświadczył, iż go znalazł. Zaskarżony do sądu policyjnego przed sędziego Thomasa M. Cottera, zapewnił, iż ma szczególny dar znajdowania pieniędzy na ulicach, co od dłuższego czasu stanowi jedyne źródło jego utrzymania. Sędzia banknot zatrzymał i dał do piśmie ogłoszenie. Po upływie tygodnia poszkodowany się nie zgłosił po odbiór własności, sędzia więc wypuścił Neault'a na wolność. Zapytany, co myśli ze sobą począc, N. oznajmił, iż powraca do swego domu w Massachusetts.

Czy ci te pieniądze wytarczą na drogę? — zainteresował się sędzia.

Jestem o to spokojny, bo nie wątpię, że śród n. podróz znajdzie na ulicy, na dworcu kolejowym lub gdziekolwiek.

KRONIKA

— Kalendarzyk.

Wtorek dnia 22 kwietnia Sotera i Kaja.

— Widowiska.

Teatr Miejski (Cegielińska 65)

Dziś we wtorek wiecz. „Gdy serce w grze”

Teatr Popularny (Ogrodowa 15)

Filharmonja (Dzielna 20)

Koncert Kuszewickiego Sergjusza

„Luna” (Przejazd 1)

„Śród ognia i bestji”

„Casino” (Piotrkowska 67)

„Wiara i miłość”

„Odeon” (Przejazd 2)

„Ludzie i maski”

Grand-Kino (Piotrkowska 72)

„Wieczny mrok”

Kino Spółdzielni Prac. Państwowych

„Za murami klasztoru”

Wiadomości bieżące

— Amerykanin dr. Jan Nott gościem w Łodzi.

Z końcem kwietnia r.b. przybywa do Łodzi znany przyjaciel Polaków i Polski dr Jan Nott, jeden z najwybitniejszych działaczy amerykańskich na niwie pedagogiczno-społecznej. (pap)

— Podwyższenie opłat od patentów.

Rada ministrów uchwaliła zapowiedziany w nadzwyczajnym budżecie projekt rozporządzenia, podwyższający opłaty od świadectw przemysłowych i kart rejestracyjnych w bardzo znacznym stopniu. Do opłat już uiszczonych za rok 1924 musi być uskuteczni-ona dopłata w terminie od 15 maja do 30 czerwca. (pap)

— Powiększenie kontyngentu paszportów zagranicznych.

Jak się dowiadujemy w sferach rządowych omawiana jest obecnie sprawa powiększenia kontyngentu ulgowych paszportów zagranicznych. Tego domagano się usilnie w sferach gospodarczych. Wobec wyczerpania kontyngentu dotychczasowego sprawa ta jest szczególnie aktualna. Nowy kontyngent ustalony zostanie na ryczałty miesięczne. (pap)

— Konferencja przemysłowców w Warszawie w sprawie niżki cen produkcji.

W związku z uregulowaniem sprawy niżki cen węgla w ostatnich dwóch miesiącach, ma się odbyć konferencja z przemysłowcami w najbliższym czasie, celem omówienia konieczności niżki cen w produkcji włókienniczej. (pap)

— Znowu redukcja.

Właściciel pończoszarni B. Czechanowski, posiadający swą fabrykę przy ul. Południowej Nr 17, tłumacząc się brakiem zamówień, wymówił prace 90 proc. robotnikom, zatrudnionym w jego fabryce.

Ponieważ nie dał im odrobić 2 tygodni, słusznie im się należało, z tytułu wymówienia, ani nie chciał wypłacić im urlopów, robotnicy zmuszeni byli wnieść s'argę na niego do Inspektoratu Pracy.

Konferencja miała się odbyć w sobotę 19 kwietnia, lecz z powodu nie stawienia się p. Czechanowskiego, do Inspektoratu Pracy, została ona odłożona. (pap)

— Zbiórka majowa Macierzy Szkolnej

Tegoroczna zbiórka majowa Polskiej Macierzy Szkolnej z całej Rzeczypospolitej przeznaczona jest dla Kresów.

Szkoły polskie, biblioteki i czytelnie — to nie tylko najpewniejsza obrona kultury polskiej na Kresach, ale to najtrwalsze słupy graniczne! To też odezwe Komitetu Zbiórki Daru Narodowego 3 Maja na cele oświatowe pod protektoratem Pana Prezydenta Rzeczypospolitej podpisały najwybitniejsze osobistości Państwa, najwyżsi przedstawiciele Duchowieństwa, Ministrowie, Marszałkowie Sejmu i Senatu, Rektorowie Uniwersytetów, Kierownicy klubów politycznych i liczni działacze społeczni.

W Łodzi patronat nad zbiórka objeli:

S. † P.

Dr. Kazimierz Jokiel

opatrzony Sw. Sakramentami zasnął w Bogu dnia 19-go kwietnia 1924 roku przeżywszy lat 49.

Wyprowadzenie zwłok z domu żałoby przy Al. Kościuszki Nr. 13 do kościoła Sw. Krzyża odbyło się dnia 21 kwietnia o godzinie 7-ej wieczorem.

Nabożeństwo żałobne odbędzie się dziś we wtorek dnia 22 kwietnia o godzinie 10-ej rano w Kościele Sw. Krzyża, pogrzeb zaś o godz. 5-ej po południu na Stary Cmentarz katolicki. O czem zawiadamia pozostała w głębokim smutku

Rodzina.

J. E. Ks, Biskup Tymieniecki, Pan Wojewoda Rembowski, Pan Kurator Dr. Jarosz i Pan Wice-Wojewoda Łyszkowski. Prace nad powołaniem szerszego Komitetu zbiórki w to-ku.

— Kontrola Rządu nad bankami.

Ministerstwo Skarbu wydało rozporządzenie o nadzorze nad bankami. Rozporządzenie powyższe postanawia, że nadzorowi polega wszystkie przedsiębiorstwa trudniące się zawodowo czynnościami bankowymi. Co wieczór wykonywać będą nadzór stale urzędnicy M. S. zaopatrzeni w odpowiednie legitymacje. Stali delegaci będą mieli charakter komisarzy rządowych, których zakres uprawnień będzie oznaczony indywidualnie w każdym poszczególnym dekrete nominacyjnym. Wspomniani kontrolerzy będą mieli prawo kontroli wszystkich ksiąg, korespondencji, kasy, depozytów i wszelkich dokumentów znajdujących się w przedsiębiorstwach podlegających nadzorowi. Kontrolerzy i komisarze obowiązani są do bezwzględnej tajemnicy służbowej a koszta ze spełnieniem ich funkcji związane pokrywać będą zainteresowane przedsiębiorstwa. Społeczeństwo prawnie rozporządzenie powyższe z uznaniem i zadowoleniem, zdaje sobie bowiem dobrze sprawę z konieczności kontroli rządowej nad bankami w chwili przełomowej dla naszego systemu pieniężnego. (pap)

— Zatarg w fabryce Hornsteina i Li-brach.

Administracja tkalni Hornstein i Li-brach przy ul. Prezydenta Narutowicza 18, wymówiła pracę kilku robotnikom, bez żadnego powodu, niechcąc wypłacić im urlopów. Rozgoryczona delegacja robotników udała się do Inspektora Pracy, z prośbą o wpłynięcie na postanowienie dyrekcji fabryki, by wypłaciła im wynagrodzenie za należące im się urlopy. Delegacje przyjął inspektor Wyrzykowski, który obiecał jej poparcie w tej sprawie, podczas konferencji z właścicielami fabryki. (pap)

Teatr i sztuka

— Teatr Miejski.

Dziś, t.j. we wtorek Teatr miejski daje świetną kom. Gardea „Gdy serce w grze...” W środę premjera „Złota ręka i czarna”. Udział przyjmują pierwszorzędni artyści.

Ze sportu.

— Walki francuskie w cyrku Ciniselli.

W 60 dniu turnieju walczyły pary: 1. Grikis—Orłow, 2. Hamela—Śpiewaczek, 3. Czarna Maski—Wildman,

Boks angielski I pary był występem prawie humorystycznym, gdyż obaj przeciwnicy okazali się nadzwyczaj słabymi bokserami. Wynik remisowy.

W II walce przewaga zmienna. W 44 min. zwyciężył Hamela chwytem przez głowę.

III walka została przerwana z powodu spóźnionej pory. Gog.

UNION OBERSCHOENEWEIDE (BER-LIN) — Ł.K.S.

Niedziela 20-IV 2:2 (1:0)

Poniedziałek 21-IV 2:1 (1:0)

Union Ober, jest jedną z lepszych drużyn berlińskich. Jako całość drużyna przedstawia się dodatnio, a jej głównymi zaletami są: niezła technika, wytrzymałość ostry start do piłki, ambicja i zapał.

Ł. K. S. przeciwstawił gościom gorszą nieco technikę, ale grał z taką ambicją i wolą zwycięstwa, że słusznie zasłużył na wyżej podane wyniki.

W I dniu zawodów nieznaczna przewaga mieli berlińczycy, dopiero przy końcu zawodów ŁKS wziął inicjatywę w swoje ręce i zdołał osiągnąć wynik remisowy.

W II dniu przewaga zmienna. W I połowie gry atak ŁKS-u, wspierany wiatrem, często poważnie zagraża bramce gości.

W II połowie więcej atakują berlińczycy, ale nie mają znaczniejszej przewagi.

Z gości wyróżniała się cała pomoc i prawy łącznik, reszta także bez zarzutu.

W ŁKS-ie w I dniu b. dobry był Fejer, zdobywca obu bramek, najsłabszy zaś Mikołajczyk.

W II dniu dobry był Hanke, a chwilami Lange i Kowalczyk. W oba dni najsłabszą częścią drużyny były skrzydła, a szczególnie Durka.

W niedzielę sędziował p. Fiedler, w poniedziałek p. Z. Hanke, z którego berlińczycy ogromnie byli niezadowoleni.

AMATORSKI KLUB SPORTOWY (KRÓL-HUTA — GÓRNY ŚLĄSK) — TURYSTY

2:0 (0:0)

AMAT. KLUB. SPORT. — Ł.T.S.G. 0:1 (0:0)

Goszczący pierwszy raz w Łodzi Am. Klub Sportowy był nielada sensacją dla naszych sportowców. Drużyna ta, która ostatnio osiągnęła cały szereg wspaniałych wyników, odznacza się doskonałym biegiem, siłą fizyczną, zgraniem, dobrym stormem do piłki i żywiołowym ciągiem na bramkę.

Wszystkie zalety Ślązaków można było osądzić na meczu z Turystami którzy tylko z trudem mogli utrzymać taki rezultat. Najlepiej z gości był lewy obrońca, dobry również był środkowy pomocnik. Z Turystów wszyscy mierni. Sędziował dobrze p. A. Kowalski.

W drugim dniu zawodów przewagę przez cały czas ma Ł.T.S.G. dopiero przy samym końcu zrywała się Amatorzy, jednak wynikiem 1:0 dla Ł.T.S.G. nie mogą już zmie-nić. Sędziował p. Fiedler.

UNION — NAPRZÓD (ZALEŻE — GÓR-NY ŚLĄSK). 5:2 (2:1)

Naprzód jest to drużyna dosyć słaba bez wyrobionego systemu gry. Ciągła przewaga Unionu. Wynik zasłużony. Sędziował p. Raettig.

Ł.K.S. II H. K. S. 1:0

Harcerze gra swą dowiedli, że są jedną z lepszych drużyn klasy C.

— Z Tow. „Rozwój”.

Zarząd okręgowy Tow. „Rozwój” w Łodzi wzywa członków swoich i sympatyków do wzięcia jaknajliczniejszego udziału w po-grzebie gorliwego członka T—wa A. D. D. D.

Kazimierza Jokla, który odbędzie się we wtorek dnia 22, bm. o godz. 5 pop. z kościoła Sw. Krzyża.

Zarząd.

Piłsudczycy obrazurcy.

Zrzucają portret Prezydenta Rzeczypospolitej i wieszają „świętego” Piłsudskiego.

Przed kilkunastu dniami w Lublinie miejscowi „piłsudczycy” usuneli z sali radni miejskiej portret Prezydenta Rzeczypospolitej i zawiesili na tem miejscu portret — p. Piłsudskiego. Dokonali tego organizatorzy „obchodu imieninowego” p. Piłsudskiego, którzy nie mogli się pogodzić z tem, aby Prezydent Rzeczypospolitej mógł być na pierwszym miejscu przed — p. Piłsudskim.

Epilog tej sprawy rozegrał się na jednym z posiedzeń rady miejskiej w Lublinie. Postępek piłsudczyków wywołał wśród miejscowego społeczeństwa silne wzburzenie. Oburzenie to zwiększyło się jeszcze, gdy dowiedziano się bliższych szczegółów tej sprawy.

Okazało się, że portret Prezydenta Rzeczypospolitej usuneli urzędnicy państwowi, mianowicie: dyrektor gimnazjum żeńskiego w Lublinie p. Supronowicz, dyrektor oddziału lubel. dyr. ubezpiec. p. Kwiatkowski i redaktor miejscowego pisma brukowego, oczywiście „czerwonego” „Ekspresu lubelskiego” p. Głowiński.

Bezpośrednie polecenie usunięcia portretu Prezydenta wydał p. Głowiński. Portret porzucono za piecem i nazałutrz dopiero znalazł go tam woźny miejski i umieścił na właściwym miejscu.

Pomimo tak oburzających szczegółów

tego skandalicznego nadużycia członków „komitetu imieninowego”, którzy nie mieli prawa rozporządzania salą rady miejskiej, tembardziej, gdy chodziło o portret Prezydenta, klub narodowy w radzie miejskiej chciał załatwić sprawę w sposób możliwie łagodny, wnosząc na posiedzeniu wniosek w następującym brzmieniu:

Rada miejska wyraża ubolewanie z powodu zaszłego w czasie akademii urzędowej w sali rady miejskiej przez komitet obchodu imienia Józefa Piłsudskiego faktu usunięcia z sali, z oficjalnego miejsca portretu Prezydenta Rzplitej.

Rada miejska stwierdza, że całkowita odpowiedzialność za fakt ten ponoszą organizatorzy zebrania, którzy w ten

sposób nadużyli prawa gościnności. Pomimo tak arcy-łagodnego tonu tej rezolucji radni P.P.S. wystąpili z gwałtownym protestem, a gdy większość radnych wniosku ten uchwalili — opuścili manifestacyjnie salę.

„Robotnik” niedawno drukował „protokoły śledcze” z zeznań kelnerów z powodu „obrażenia” portretu Piłsudskiego przez uczestników zjazdu dowborczyków. „Robotnik” domagał się wówczas jaknajsurowszej kary za „żądanie” usunięcia portretu prywatnej osoby jaką jest p. Piłsudski z prywatnej instytucji.

Co wobec tego powiedzieć o wyrzuceniu portretu Głowy Państwa z instytucji publicznej, przez urzędników państwowych?

ZŁOTY.

(—) Wprowadzoną przez Bank Polski jednostką monetarną Rzeczypospolitej Polskiej jest złoty, nie zaś jak mylnie go nazywają „złoty polski”.

W celu ustalenia tej nazwy w myśl art. 10 rozporządzenia Prezydenta w przedmiocie zmiany ustroju pieniężnego — we wszystkich ustawach i rozporządzeniach wyrazy „złoty polski” jak również „złoty frank”, „równoważnik złotego franka” złoty „ówny frankowi złotemu” zastępują się jednym wyrazem „złoty”.

Relacja marki polskiej do złotego, ustalona w wysokości 1.800,000 mkp. dotyczy wzmianki marek polskich na złote. Przyjęte przed wejściem w życie obecnego rozporządzenia sposoby przeliczenia jednostek obliczeniowych na marki polskie lub złote we

wszystkiego rodzaju dokumentach i aktach prawnych w decyzjach i wyrokach sądowych, wekslach i papierach wartościowych, jak również wpisach do ksiąg hipotecznych i innych rejestrów publicznych — pozostają ważne. Rozporządzenie Prezydenta upoważnia ministra skarbu do wydawania rozporządzeń w przedmiocie ustalenia kursów jednostek obliczenia przy wykonywaniu wymienionych powyżej zobowiązań.

W drodze rozporządzeń wydanych przez ministra skarbu w porozumieniu z właściwymi ministrami dokonane również zostały nie przeliczenia sum pieniężnych, wyrażonych w ustawach i w rozporządzeniach w rublach rosyjskich, markach niemieckich, koronach austro-węgierskich i w markach polskich.

WAPNO wagonowo CEMENT

z reprezentowanej cementowni „Klucze”

wagonowo i ze składu

— poleca —

„ELIBOR”

S-ka Akc.

„L. J. Borkowski”

1280-2

w Łodzi, Kilińskiego 70, tel. 173.

Największy wybór i najtańsze ceny

w Chrześcijańskim Jarmarku Łódzkim

Bronisław Jagoda i S-ka Sp. Akc

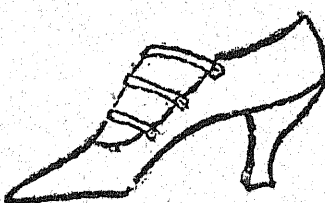
ul. Piotrkowska № 44.

Polecamy obf. zaopatrzyć wszystkie działy w modne i sez. nowości: **Wetny, kamjarny na garnitury, spodnie palta, suknie i kostjomy.** Froto, trikotinę, satyny, muszliny, kretony, płótna, madapolamy, batysty, zefiry, okstordy, lniane obrasy, serwetki, ręczniki, chusteczki, kapy, podszewki, kapy pluszowe, kilimy, dywany, firanki, kołdry, watowe, ceraty, hafty, nici, bielizna, kołnierze, krawaty, szelki, skarpetki, **pończochy jedwabne rękawiczki, galanterje.** Prowadzimy dział obuwia damskiego i męskiego, lakierni najnowszych fasonów.

Specjalnej uwadze polecamy wielki dział konfekcji damskiej, męskiej i dziecięcej z własnych pracowni, **najmodniejsze palta, garnitury, spodnie, bluski, suknie trikotinowe i wełniane, płaszcze gumowe.**

Sprzedajemy na raty. 1127-

UWAGA: Nasz magazyn mieści się tylko na I piętrze.

Przeleki Skorochody
Sandalki Baciki dziecięce,
Pantofle luksusowe
Pantofle domowe
(modele Paryskie)
Poleca: **Fabryka Obuwia**
Ogrodowa 2 (róg Nowo-
miejskiej) Sprzedaż detaliczna
i hurtowa. W soboty sklep
otwarty.

Dr. med. Z. GOLC

chor. skórne i wener.
ul. **Andrzeja № 3.**
przyjm. od 1 i pół do 2 i pół,
i od 5 i pół do 8. (1085s)

Lecznica Lekarzy specjalistów

Piotrkowska 17, (dragic podwórce)

przyjmuje chorych we wszystkich specjalnościach
Dr. Miładowski rozpoczął przyjęcia w chor. zębów od 6-8 wiecz.
Röntgen: dagnostyka, leczenie (powierzchnowe i głębokie)
szczepienie ospy. Cena od porady 2,000,000 mk.—od 9-ej
do 5-ej po południu. (626s2)

Potrzebni

zdolni malarze do robót klejowych i olejnych na wyjazd. Ul. Okrzei Nr. 5 (Koziny) K. Lówkis. 1306-2

Dr. med. BRAUN

specjalista chor. skórnych i wenerycznych
Południowa 23
Przyjm. 8-10, 1-2, 4-8. 1302-

Posiadaczom rowerów!

Wszelkie reperacje i odnowienie rowerów poleca zakład mechaniczny przy spawalni „Rekord” Główna Nr. 56. 1296-2

Drobne ogłoszenia

Kupno i sprzedaż:

! Na wyplatę! Frauki, ie. na dwab, trykotina, płótna na ubrania, suknie, płaszcze, kostjomy, trote, zefiry, wyspa, podszewki. Leon Rabaszk n Kilińskiego 44. 1649-15

otomana i różne inne meble sa po cenie przystępnej do sprzedania. Ul. Rokicińska 21 Naprzeciw Monopola R. Baur

Kartofle różowe sadzeniaki do sprzedania po cenie rynkowej. Wies Srebrna, pod Łodzią p. Mazerant. 1687-2

Wóz kolejowy do sprzedania nie drogo. Koziny, Srebrzyńska 25. 1689-2

Różne:

Wspólnik lub wspólniczka do sklepu tytoniowego w dobrym punkcie, z kapitałem 1000 dolarów poszukiwany. Oferty pod „Sklep” do Rozwoju 1688-2

Przybłąkał się pies duży czarny, podpalany, uszy i ogon obcięte. Prawy właściciel może odebrać za zwrotem kosztów. Wólczńska 96, Hofman. 1685-2

Przybłąkał się pies duży, czarny, uszy i ogon długi. Odebrać można za zwrotem kosztów. Łakowa 21. 1686-2

potrzebny samotny młody, wiejski człowiek. Zgłaszać się Andrzeja Nr. 4, Stadnički. 1684-2

Rower

wołne koło (Toipedo) z powodu wyjazdu tanio sprzedam. Wiadomość Gustaw Feske, Cegielińska 59. XY.

Z matematyki, fizyki, polskie, Zgo metoda uroszczona przy gotowaniu pod gwarancją panów kolejarzy na kurs mechaniczno-obowiązkowy maszynistów, pomocników. Konstancynowska 25 -20. 1349-5

Cena ogłoszeń: Przed tekstem i w tekście 160,000 mk, za tekstem 120,000 mk, zwyczajnie 80,000 mk, wśród drobnych 100,000 mk, nekrologi 120,000 mk, komunikaty 120,000 mk, za wiersz milimetrowy lub jego miejsce. Drobne ogłoszenia bezterminowe 50,000 mk, za wyraz duże litery 500,000 mk, na poszukujących pracy 40,000 mk, najmniejsze ogłoszenie 500,000. Ogłoszenia zamiejscowe przed tekstem i w tekście 50 gr, za mil, stronica 6 lam, zwyczajnie 15 gr, na mierz milim, stronica 5 lamów. Tabelkowe i fantazyjne ogłoszenia 50 proc. drożej. Artykuły bez oznaczenia honorarium uważa redakcja za bezpłatne. Ogłoszenia przyjmują się do godz. 6-ej po 6-ej dolacza się 50 proc. Za terminowe wycenowanie ogłoszeń administracja nie odpowiada. Każda nowa podwyżka obowiązuje jeszcze przedtem przyjęte ogłoszenia bez uprzedniego zawiadomienia. Rozwój można zamawiać w Zgierzu u p. Lacha, w Pabjanicach u p. Zatorskiego pl. Zankowa.